

GKR

Gradska knjižnica Rijeka
Županijska matična razvojna služba
prosinac 2023.

PROGRAM RADA ŽUPANIJSKE MATIČNE RAZVOJNE SLUŽBE GRADSKE KNJIŽNICE RIJEKA SA ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2024. GODINU

Stručni nadzor i praćenje rada školskih knjižnica

Obavljat će se neposrednim uvidom u rad pri stručnim posjetima knjižnicama i posjetima u svrhu obavljanja stručnog nadzora, kao i praćenjem i analizom statističkih pokazatelja o radu za prethodnu godinu.

► Prioritetni su posjeti školskim knjižnicama koje planiraju tijekom godine provesti reviziju (OŠ Zamet, OŠ Jelenje-Dražice, OŠ Z. Cara Crikvenica, Centar za odgoj i obrazovanje, Elektroindustrijska i obrtnička škola Rijeka, Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo, Srednja škola Rab), onima u kojima postoje zbirke građe koje predmnijevaju imati status kulturnog dobra kao i prema ostalim iskazanim potrebama.

Stručni nadzor će se obaviti neposrednim uvidom u rad školskih knjižnica, pri čemu će prioritet imati one knjižnice koje zaostaju u osnovnim parametrima *Standarda za školske knjižnice (NN, 61/2023)*. Rezultat nadzora bit će izvješće koje će se dostaviti školskoj knjižnici, ravnateljima škola, nadležnim županijskim i gradskim uredima i nadležnim institucijama (NSK, MZO).

► Koordinacija i nadzor unosa statističkih podataka za 2023. godinu u *Sustav za jedinstveno elektroničko prikupljanje statističkih podataka o poslovanju knjižnica* koji vodi NSK.

Na temelju navedenih podataka izradit će se analiza pokazatelja i usporedba sa *Standardom* te dostaviti Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo NSK, Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade Grada Rijeke te objaviti na web stranici Gradske knjižnice Rijeka - podstranici matične djelatnosti.

Poticanje razvoja školskih knjižnica i dostizanje Standarda

Standard za školske knjižnice a naročito koeficijenti izvodljivosti polazište su za komunikaciju s ravnateljima i osnivačima škola (županija, gradovi) u cilju dostizanja propisanih parametara kad je riječ o uvjetima rada školskih knjižnica.

► U ozračju činjenice da je Gradska knjižnica Rijeka preselila u novi prostor uputit će se prijedlog Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije i Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade Grada Rijeke da se predstojeći sastanci ravnatelja osnovnih i srednjih škola održe u dvorani GKR. Pored upoznavanja s novim prostorom Knjižnice, predložit će se da jedna od točaka dnevnog reda bude djelatnost školskih knjižnica. Županijska matična razvojna služba (u daljnjem tekstu ŽMRS) će, u tom slučaju, pripremiti analizu stanja školskih knjižnica, usporedbu temeljnih pokazatelja o radu (prostor, knjižnični fond, nabava, djelatnici, radno vrijeme) sa *Standardom* te nastojati

potaknuti na sustavno ulaganja u opremanje školskih knjižnica i dostizanje *Standarda*, naročito kad je riječ o prostoru i knjižničnoj građi.

Suradnja u projektima uređenja i opremanja školskih knjižnica

► Prema iskazanim potrebama, ŽMRS će savjetodavno pomagati pri uređenju i nabavi opreme za školske knjižnice.

Na razini Županije u tijeku su pripreme za izgradnju dviju škola, u općini Viškovo i gradu Kastvu te će se ŽMRS, u okviru svojih mogućnosti, zalagati da prostor i oprema knjižnica budu u skladu sa *Standardom*.

Koordinacija rada u jedinstvenom knjižnično-informacijskom sustavu narodnih i školskih knjižnica Primorsko-goranske županije

U razdoblju od 2009. godine, uz koordinaciju ŽMRS GKR, u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav uključene su gotovo sve školske knjižnice PGŽ. Jedan od rezultata je i skupni katalog: <https://katalog-pgz.gkr.hr/> koji je pridonio dostupnosti informacija o knjižničnoj građi pohranjenoj u fondovima i zbirkama školskih knjižnica PGŽ. Radom u zajedničkoj bazi, uz stručnu pomoć ŽMRS, doprinosi se ujednačavanju stručnog rada u knjižnicama u skladu s pravilima struke.

► Na zahtjev školskih knjižnica Županije za građu čijih zapisa trenutno nema u bibliografskoj bazi, nastavit će se izrada zapisa u zajedničkoj bibliografskoj bazi i normativnim bazama sustava ZaKi. Bibliografske i normativne zapise mogu izrađivati samo licencirani katalogizatori, što je za narodne i školske knjižnice PGŽ osigurano kroz rad ŽMRS GKR.

► Nastavit će se prevezivanje neispravnih (tzv. „sivih zapisa“) u bazi preostalih iz razdoblja migracije u novi program.

Pružanje stručne pomoći vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu

Novim *Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj* (NN 81/2021), Članak 15, stavak 4, točka 16, stručna pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim i školskim knjižnicama u djelokrugu je rada županijskih matičnih razvojnih službi.

► Prema anketi provedenoj početkom 2022. kojom su dobiveni podaci o postojanju knjižnične građe objavljene do 1850. godine, obaviti će se stručni nadzor, sastaviti izvješća te dostaviti Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u cilju utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu sukladno članku 24. podstavku 13. *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*. Građu koja predmnijeva imati status kulturnog dobra imaju: Prva sušačka hrvatska gimnazija, OŠ M. Brozović Kastav, Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova, Srednja talijanska škola.

Provedba projekta *Zavičajna digitalna knjižnica PGŽ*

Projektom digitalizacije, započetim 2021. u razdoblju od protekle tri godine uspostavljen je zajednički digitalni repozitorij temeljen na kooperativnom modelu i portal Zavičajna digitalna

knjižnica PGŽ: <https://digitalnaknjiznicapgz.hr/> s ciljem objedinjavanja zavičajne, u prvom redu pisane, baštine i druge građe zavičajnog karaktera i njene bolje vidljivosti na portalu i u skupnom katalogu. To je ujedno i poticaj programima digitalizacije u ostalim knjižnicama na području nadležnosti.

► U 2024. godini nastavit će se daljnji razvoj Portala i obogaćivanje sadržaja digitalnim školskim listovima.

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja knjižničara jedna je od najvažnijih zadaća ŽMRS PGŽ. Tečajevi se većim dijelom organiziraju u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara. Polaznicima se ne naplaćuje kotizacija, već troškove podmiruje GKR iz sredstava za matičnu djelatnost zahvaljujući čemu je uvijek nazočan veći broj sudionika.

U 2024. godini naglasak će biti na novim tečajevima CSSU a konkretni termini razradit će se ovisno o raspoloživom vremenu predavača. S obzirom na to da je GKR započela rad u novoj zgradi te konačno postoje prostorni i tehnički preduvjeti, naglasak će biti na organizaciji tečajeva uživo. Konačan plan utvrdit će se nakon objave programa CSSU za 2024. godinu.

Stručno-savjetodavna pomoć i edukacija knjižničnih djelatnika

► Nastavit će se kontinuirano pratiti rad školskih knjižnica u sustavu te pružati stručno-savjetodavna pomoć i individualna edukacija na temelju uočenih potreba ili na poziv knjižničara u vezi s pojedinim knjižničnim poslovima, metodama rada, novim uslugama, stručnim uređenjem knjižnice, organizacijom fonda, revizijom i otpisom i sl.

► Provodit će se kontinuirana edukacija knjižničara školskih knjižnica za rad u novim modulima, prema planu edukacije: rad s korisnicima, unos građe putem računara, revizija i otpis, statistike i dr. Pri tom će se posebna pozornost posvetiti edukaciji novozaposlenih knjižničara.

► Knjižničare će se posebno poticati na provođenje revizije i redovitog godišnjeg otpisa te savjetodavno pomagati pri izradi dokumentacije, pomoći pri izlučivanju građe i sl.

► Pružat će se savjetodavna i neposredna pomoć knjižničarima pri ispravkama signaturnog sustava.

Organizacija stručnih/radnih sastanaka

► S obzirom na to da u novoj zgradi GKR postoje infrastrukturne pretpostavke, organizirat će se minimalno dva radna sastanka godišnje za školske knjižničare. Planirane teme: odjel za mlade GKR – mogućnosti suradnje, školske knjižnice PGŽ u usporedbi s novim Standardom itd.

Sudjelovanje u radu Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi

Tijekom 2024. godine planirano je sudjelovanje na četiri redovita sastanka Stručnog vijeća županijskih matičnih razvojnih službi te izvanrednim sastancima i edukacijama, prema potrebi.

Sudjelovanje na stručnim skupovima, seminarima i sl.

► Planirano je sudjelovanje ŽMRS na webinarima, seminarima i stručnim skupovima vezanim uz rad školskih knjižnica, te stručnim skupovima i seminarima u organizaciji HKD-a, NSK i dr.

Suradnja

► Planirana je redovita suradnja s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Upravnim odjelom za odgoj i obrazovanje PGŽ, Upravnim odjelom za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade Grada Rijeke, stručnim vijećima osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižničara i dr.

Promidžba

► Redovito će se kreirati obavijesti i prilozi na web stranici GKR – podstranici matične djelatnosti.

Ostali poslovi

► Pregled popisa otpisane građe školskih knjižnica, distribucija obavijesti o stručnim skupovima i manifestacijama, ispunjavanje i distribucija anketnih upitnika (ankete u svrhu diplomskih i doktorskih radova, istraživanja koja provodi HKD, katedre knjižničarstva, MKM RH i dr.).

Rad u drugim stručnim tijelima

Voditeljica ŽMRS GKR, Ljiljana Črnjar, članica je:

- Upravnog vijeća GKR
- Stručnog vijeća GKR
- Kulturnog vijeća Primorsko-goranske županije
- Povjerenstva za viša stručna zvanja u knjižničarskoj struci
- uredništva Portala narodnih knjižnica RH
- Komisije za pokretne knjižnice HKD-a (pridružena članica)

Stručna suradnica za matičnu djelatnost, Lara Pavić, članica je:

- Upravnog odbora KDR
- Uredništva časopisa Knjižničar/Knjižničarka KDR
- Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a (redovna članica)

Voditeljica Županijske matične razvojne službe:
Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica